

Velkommen på Limfjordsøen Egholm

På få minutter sejler færgen den naturinteresserede gæst over Limfjorden fra færgeløjet i Aalborg Vest. Færgen anløber Egholms, tæt ved Aalborg Kommunes Kronborg Skov med Restaurant Kronborg **2** og offentlige opholdsarealer.

Infohytte og handicapforhold

I Infohytten **1** ved færgeløjet kan du via plancher få et hurtigt overblik, indsigt i Egholms naturforhold og inspiration til ture på egen hånd. Her kan du også låne frit tilgængeligt grej til rejefiskeri i Limfjorden.

Ved Restaurant Kronborg **2** findes et offentligt handicaptoilet. Kommunevejen mellem Kronborg Skov og Statsbroen **6** ved Nørredyb er normalt farbar for kørestolsbrugere.

Egholms turruter til fods

Park & Natur har i samarbejde med Egholm Samråd, markeret tre spændende turruter på øen. Turruterne starter alle ved Egholm Færgeløje **1** og er afmærket øen rundt med sorte pæle, og farvecirkler for hver enkelt turrute.

Gul turrute: "Egholm rundt-ruten" går ad kommunevejen eller stranden til øens vestligste udsigtspunkt **13**. Turen er på 8,8 km og kan gennemføres på ca. 4 timer.

Blå turrute: "Engvejs-ruten" går til Egholm By **10** og følger det gamle kulturspor, Engvejen. Turen er på 6,6 km og kan klares på ca. 2,5 time.

Rød turrute: "Låen-ruten" går langs Nørredyb til Låen **5**, der i dag er en afvandingskanal. Tidligere var der her et 60-70 meter bredt vandområde, der delte øen i to dele. Turen er på 2,3 km og kan gennemføres på ca. 1 time i roligt tempo.

Cykelture/Bilkørsel

Eneste farbare rute til cykelture på øen er ad kommunevejen til Egholm By **10** og samme vej tilbage!

Lad bilen blive på Aalborg-siden. Egholms natur opleves meget bedre til fods eller på cykel.

Regler for færdsel på Egholm

Respekter Egholms fastboende og vis det fornødne hensyn, hvor turruterne går tæt på private gårde og stuehuse. Færdsel på dyrkede arealer er ikke tilladt.

Vi fraråder færdsel tværs over øens strandenge og andre udrykede arealer af hensyn til de vilde planter, fugle og dyr. Det er tilladt at færdes overalt i Kronborg Skov - men også her kan du værne om skovens dyr ved at undgå færdsel udenfor stierne.

Tag hensyn til øens dyreliv - Hold din hund i snor overalt på Egholm.

Signaturforklaring:

- 1** Færgeløje/Infohytte
- 2** Restaurant Kronborg
- 3** Skoletjenesten
- 4** Søholt sommerhuskoloni
- 5** Pumpehus og Låen
- 6** Statsbroen
- 7** Købmandsbutik (kun søndagsåbent)
- 8** Mindesten
- 9** Egholm Gl. Skole (lejrskole)
- 10** Egholm By
- 11** Egholm Vestergård
- 12** Stormflodspæl 2005
- 13** Vestligste udsigtspunkt
- 14** Egholm Hage
- Udsigtspunkt
- Primitiv lejrplads
- Madpakkehus
- Ishus/Toilet
- Borde/bænke

Links og adresser

Der kører bybus fra Aalborg Busterminal til Egholm Færgeløjet, med stop ved færgeløjet.

Se køre- og sejlplaner www.aalborgkommune.dk

Restaurant Kronborg, Egholm 1. www.kronborg-egholm.dk

Egholm Ø-Forening, Egholm 36. www.aalborg-samraad.dk

Egholm Gamle Skole, Egholm 42 (udlejes som lejrskole). www.aalborgkommune.dk

Egholm Vestergård, Egholm 57 (konferencer/kurser/fester) www.ev.dk

Egholms Venner, www.egholmsvenner.dk

Læs mere om Egholm

www.aalborgkommune.dk

Spørgsmål og lokale observationer

Kontakt gerne Park & Natur på telefon 9931 2257 eller på e-mail park.natur@aalborg.dk

Egholms landskab

Egholm er dannet af hævet stenalderhavbund og omfatter et areal på 605 ha med højeste naturlige punkt bare 1,5 meter over fjordens daglige vande.

Omkring år 1909 blev de første beskyttende diger derfor bygget, og efterhånden er det meste af øen blevet inddæmnet. Seneste stormflod på Egholm var ved orkanen i januar 2005. Stormflodens højeste vandstand er markeret med en sort stormflodspæl **12** på den gule turrute.

Selvom langt størstedelen af Egholms areal er opdyrket som agerland, så findes der alligevel på øens strandenge, på de udyrkede arealer, i øens skove og langs markvejene en særdeles spændende naturlig plante- og dyreverden.

Blåmuslinger

På Egholms strandenge og langs øens mange grøfter og afvandingskanaler lever strandtudsen, som er en totalfredet paddeart. I maj og juni kan strandtudsernes kvækken ofte høres i skumringen.

Engelsk græs

De seneste år er der etableret en fin bestand af råvildt på Egholm med omkring 40-50 dyr. Fra diget ved **14** Egholm Hage er der store chancer for at få græssende rådyr i kikkerten.

Også ræv, hare, pindsvin og hermelin kan med lidt held opleves på øen.

Egholms planteliv

Flere vilde planter på Egholm er så sjældne, at de er optaget på Danmarks nationale rødliste over sjældne og udryddelsestruede planter.

På Egholms udyrkede arealer findes der bl.a. over 20 kendte voksesteder for den sjældne, oprindelige danske rosenart langstilket filtrose (*Rosa tomentosa*). Egholms filtrose er kun kendt fra ganske få andre lokaliteter i Danmark.

Også øens strandenge på nord- og sydkysten rummer flere botaniske seværdigheder og sjældne planter. Her vokser bl.a. planter som lægekogleare, kveller, harril, vingefrøet hindeknæ, strandrehage, tætblomstret hindebæger, tangurt, strandtusindgylden og den meget sjældne engklaseskærm.

Langstilket filtrose

Spættede sæler ved Nørredyb

Egholms dyreliv

Både forår og efterår kan der på Egholms lavvandede grunde opleves store forekomster af mange spændende trækfugle, bl.a. lysbugede knortegæs, sangsvaner, pibeændere, hvinændere, skalleslugere og skarver. Ligeledes kan store flokke af hjejler, viber og stære opleves på træk i de samme perioder.

I Egholm By **10** og på flere af øens gårde er der de seneste år registreret sjældne slørugler. Også flere mosehornugler

på vintertræk fra Nordskandinavien foretrækker Egholm som jagt- og opholdsområde. Uglerne nyder godt af øens rige bestande af markmus, spidsmus og mosegrise.

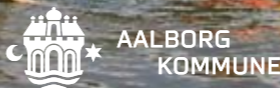
I Nørredyb og ved Statsbroen **6** kan der ofte iagttages spættede sæler på jagt efter småfisk. Specielt i sommerhalvåret myldrer det i Limfjordens ålegræs, lige under overfladen med store mængder af fiskeryngel og krebsdyr. På det lave vand i bugten ved Kronborg kan der med rejstrygenet fanges roskilderejer, hesterejer, tanglopper, tanglus og strandkrabber.

Rådyr

Lysbugede knortegæs over strandengene på Egholm

Egholms historie før og nu

Første skriftlige kilde om Egholm findes i Kong Valdemar Sejrs jordebog over Kronens gods fra 1231, hvor øen benævnes "Æggjæholm, et hus". Æggjæholm kan sandsynligt henføres til at lokalbefolkningen i Middelalderen indsamlede store mængder af fjordfugles æg, især mågeæg. - "Et hus" kan sandsynligvis tolkes som kongens jagtthytte og at Kong Valdemar Sejr benyttede Egholm som jagtområde, når han gæstede Nordjylland.

Egholms ejerforhold

Gennem Middelalderen havde Egholm flere forskellige skiftende ejere, nævnes kan både konger, herremænd og Vor Frue Kloster i Aalborg.

De første fastboende etablerede sig på øen omkring år 1500. Flere af Egholms ældste gårde eksisterer stadig og findes på deres oprindelige plads, bl.a. Damgård og Torpsminde.

I årene 1809-10 købte egholmerne jorden til selveje - den blev fordelt på 6 næsten lige store gårde. I perioden 1818-28 skete der en yderligere udstykning til 20 landbrug. I dag er antallet reduceret til 13 landbrug. Se mindstenen **8** for tidligere og nuværende ejere af slægtsgården Nørkærlund.

Postbåd, Statsbro og færge

Den første motordrevne postbåd kom til øen i 1914, og Statsbroen **6** ved Nørredyb blev bygget i 1918, til dels finansieret af statsmidler. Den nuværende faste færgeforbindelse til Aalborg blev indsat i 1972. Øen havde tidligere eget mejeri og egen skole. Skolen **9** fungerer i dag som lejrskole.

Egholm anno 2009 har 55 faste beboere, hvoraf de fleste dagligt pendler til fastlandet til skole og på arbejde; ganske få lever i dag som fuldtidslandmænd.

Hjejler nordvest for Statsbroen

En nyhed for øens gæster i 2009 er en købmandsbutik **7**, der er indrettet i en tidligere ladebygning, Egholm 27 (kun søndagsåbent) med salg af is, drikkevarer, garn, strik og kunsthåndværk.

Restaurant Kronborg

I 1918 blev en nedlagt landejendom indrettet som sommerrestaurant med egen anløbsbro. Restauranten med det storladne navn Kronborg, nedbrændte i efteråret 1945, men blev allerede genopført i sin nuværende skikkelse til sommersæsonen 1946. I dag er Restaurant Kronborg **2** offentlig ejendom og fungerer som et attraktivt og velbesøgt spisested.

Kronborg Skov

Et areal på 17 ha, der siden er blevet til Kronborg Skov, blev erhvervet af Aalborg Kommune i 1945. Kronborg Skov er plantet i flere omgange, senest i 1993. Skoven fremstår i dag som en lysåben ege- og elleskov med rig underskov af almindelig hæg. I sommerhalvåret rummer skoven en del ynglefugle, der nyder godt af øens frodige og fugtige jordbund, bl.a. sangdrossel, løvsanger, munk, gærdesmutte, rødhals, fasan og solsort.

Flere steder i skoven vokser planter som i gamle dage var nytte- og lægeplanter, bl.a. vild mynte, stor nælde og vild pastinak. I Kronborg Skov findes en større opholdsplads med borde, bænke, en bålplads og et madpakkehus.

I skovens vestlige del findes en primitiv lejrplads, med shelter og egen bålplads. Pladsen kan frit benyttes af mindre grupper til enkelte overnatninger.

Søholt og skoletjeneste

I tilknytning til Kronborg Skov findes desuden en mindre sommerhuskoloni, kaldet Søholt **4**, og en skoletjeneste **3** med undervisning i saltvandsbiologi.